

Infosheet Kwaliteitsbudget: aanvraag en verantwoording

Oktober, 2019

Verpleeghuizen werken volop aan het leren en verbeteren van persoonsgerichte zorg. Zo dragen ze bij aan de kwaliteit van leven van cliënten. Het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg is leidend voor de kwaliteit en het leren en verbeteren. De overheid heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor de invoering van het Kwaliteitskader.

In deze Infosheet vindt u de actuele informatie over de aanvraag en verantwoording van het Wlz kwaliteitsbudget¹. De Infosheet bevat vier onderdelen.

Inhoud

I - Algemene informatie over het kwaliteitsbudget en de landelijk beschikbare extra middelen	1
II - Verantwoording kwaliteitsbudget 2019	3
III - Aanvraag en verantwoording van het kwaliteitsbudget 2020	4
IV - Ondersteuning voor zorgaanbieders	7

I - Algemene informatie over het kwaliteitsbudget en de landelijk beschikbare extra middelen

Landelijk kwaliteitsbudget

Minister Hugo de Jonge (VWS) heeft in het [Programma Kwaliteit verpleeghuizen](#) (VWS, april 2018) bepaald dat de [middelen voor het Kwaliteitskader verpleeghuizen beschikbaar komen via een kwaliteitsbudget](#). Tijdens de ingroefase 2019 – 2021 komen de benodigde extra middelen beschikbaar via een kwaliteitsbudget voor cliënten met een ZZP 4 t/m 10 en geclusterd VPT 4 t/m 10. Zorgaanbieders maken over het kwaliteitsbudget afspraken met hun zorgkantoor. Het [kwaliteitsplan](#) met een verbeterparagraaf en een bijbehorende meerjarenbegroting tot en met 2021 zijn daarvoor de basis.

Beschikbare middelen voor het kwaliteitskader

In totaal is voor het Kwaliteitskader € 2,1 miljard structureel beschikbaar. In hoofdstuk 6 van het Programma Kwaliteit Verpleeghuizen (VWS, april 2018) staan de beschikbare financiële middelen.

Tabel 1 : bedragen x € 1 miljard		2016	2017	2018	2019	2020	2021	structureel
1	Verpleeghuiszorg bij ongewijzigd beleid	10,0	10,2	10,3	10,5	10,7	10,9	10,9
2	Extra middelen kwaliteitskader		0,1	0,4	1,0	1,6	2,1	2,1
3	Verpleeghuiszorg incl kwaliteitskader	10,0	10,3	10,7	11,5	12,3	13,0	13,0

¹ In december 2018 hebben ActiZ en ZN ook een Infosheet verantwoording en controle kwaliteitsbudget opgesteld. De inhoud daarvan is meegenomen en geactualiseerd in deze Infosheet Aanvraag en verantwoording Wlz kwaliteitsbudget.

In het totale bedrag van € 2,1 miljard voor het kwaliteitskader is door het Centraal Planbureau (CPB) rekening gehouden met een aanzuigende werking die oploopt tot € 300 miljoen per 2021 (VWS, maart 2019). Van de tranche 2020 voegt de minister € 200 miljoen structureel toe aan de contracteerruimte voor de aanzuigende werking. Binnen het beschikbare bedrag van 2,1 miljard resteert daarmee nog € 100 miljoen structureel als reservering voor aanzuigende werking vanaf 2021.

Per 2020 worden de tarieven van de zzp/vpt-prestaties VV4 t/m 10 herijkt. Organisaties die daar een nadelig effect van ondervinden, worden hiervoor gecompenseerd via het kwaliteitsbudget. In 2020 wordt eenmalig € 125 miljoen toegevoegd aan de kwaliteitsmiddelen voor deze compensatie. Het totaal beschikbare bedrag voor 2020 komt daarmee op 1,7 miljard. In 2021 komt de dekking voor deze compensatiecomponent ten laste van de laatste tranche van de kwaliteitsmiddelen.

De beschreven maatregelen betekenen dat het ingroeipad er als volgt uit komt te zien:

Tabel 2. Bedragen x 1 miljoen (excl. prijsbijstelling)

	2017	2018	2019	2020	2021**
Via tarief	100	435	435	435	435
Via kwaliteitsbudget			600	1100 *	1410 *
Volume (contracteerruimte)				200	300
Totaal	100	435	1.035	1.735	2.145

* incl. 125 miljoen compensatiecomponent

** onder voorbehoud van besluitvorming

Het ingroeipad van de extra middelen die via het tarief of het kwaliteitsbudget beschikbaar komen is als volgt:

- 2017: € 100 miljoen in tarief, cumulatief: 100 miljoen
- 2018: € 335 miljoen in tarief, cumulatief: 435 miljoen
- 2019: € 600 miljoen kwaliteitsbudget, cumulatief: 1.035 miljoen
- 2020: € 500 miljoen kwaliteitsbudget (inclusief 125 miljoen voor compensatiecomponent), cumulatief: 1.535 miljoen
- 2021: € 310 miljoen kwaliteitsbudget, cumulatief: 1.845 miljoen

II - Verantwoording kwaliteitsbudget 2019

Begrotings- en verantwoordingsmodel kwaliteitsbudget in Vektis-Portaal

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de zorgkantoren hebben een model beschikbaar gesteld (augustus 2018) dat zorgaanbieders hebben gebruikt voor het aanvragen en het verantwoorden van het kwaliteitsbudget 2019. ZN ontwikkelde dit model in samenspraak met ActiZ en financials van zorgaanbieders. Dit model is in het eerste kwartaal 2019 ingebouwd in de Vektis Portaal Kwaliteitsbudget Verpleeghuiszorg (verder Portaal genaamd). In dit Portaal geven zorgaanbieders periodiek de realisaties door. Door gebruik te maken van een Portaal kunnen de partijen de informatie delen en op geaggregeerd niveau (landelijk) het kwaliteitsbudget monitoren.

Verantwoording kwaliteitsbudget 2019 en accountantsonderzoek

Zorgaanbieders dienen zich specifiek te verantwoorden over de realisatie van het kwaliteitsbudget. Deze verantwoording wordt getoetst op plausibiliteit door middel van een rondrekenmodel. In dit model wordt de toename van de loonkosten en de toename van opbrengsten vergeleken met de verantwoording van het kwaliteitsbudget.

Het rondrekenmodel wordt voorzien van een specifieke accountantsverklaring. Daarvoor is het [accountantsprotocol kwaliteitsbudget 2019](#) beschikbaar. Dit accountantsprotocol is gebaseerd op de uitgangspunten voor de verantwoording die eerder door ZN en ActiZ zijn overeengekomen. De uitgangspunten zijn:

- het begrotings- en verantwoordingsmodel kwaliteitsbudget (ZN, augustus 2018, ingebouwd in het Vektis-Portaal) is de basis voor de dialoog tussen zorgaanbieder en zorgkantoor over de financiële verantwoording over het kwaliteitsbudget 2019;
- het accountantsonderzoek is gebaseerd op objectieve en toetsbare parameters (SV-loon, SV-dagen en facturen inhuur);
- de accountant rapporteert over de aansluiting van deze parameters op de administratie van de zorgaanbieder met een rapport van feitelijke bevindingen;
- de rondrekening, onderdeel van het accountantsprotocol, en het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant vormen het toetsingskader (niet de afrekeningsbasis) voor het zorgkantoor bij de verantwoording op het kwaliteitsbudget;

Afwijkingen van meer dan 10% tussen de verantwoording en de rondrekening dient de zorgaanbieder aan het zorgkantoor toe te lichten. Dit geldt in de situatie wanneer de verantwoording 10 % hoger is dan de berekende mutatie in het rondrekenmodel. Het zorgkantoor beoordeelt de toelichting en neemt een besluit over het bedrag wat boven de 10% kan worden afgerekend dan wel in de verantwoording dient te worden gecorrigeerd. Bij de eindafrekening van het kwaliteitsbudget wordt nooit meer toegekend dan begroot is in de goedgekeurde aanvraag door het zorgkantoor. Het bedrag dat initieel of bij de herschikking is toegekend en afgesproken kan lager zijn dan de goedgekeurde aanvraag binnen het beschikbare kader

Tijdspad verantwoording kwaliteitsbudget 2019 en accountantsonderzoek

De zorgaanbieder levert voor de verantwoording voor 1 april 2020 de realisatiegegevens van het kwaliteitsbudget 2019 aan via de Vektis-Portaal. Bij de verantwoording dient de zorgaanbieder tevens

het door hem zelf ingevulde rondrekenmodel – de rondrekening uit het accountantsprotocol - in bij het zorgkantoor.

Het accountantsrapport over de rondrekening 2019 is uiterlijk 1 mei 2020 beschikbaar voor het zorgkantoor. Door deze termijn van uiterlijk 1 mei te hanteren kan de accountant in zijn onderzoek naar het kwaliteitsbudget (zoveel als mogelijk) gebruik maken van de controle op de jaarrekening van de zorgaanbieder die dan al (grotendeels) heeft plaats gevonden.

Het zorgkantoor en de zorgaanbieders dienen voor 1 juni 2020 de definitieve verantwoording kwaliteitsbudget 2019 via de nacalculatie in bij de NZa.

Zorgaanbieders die meer kosten opvoeren in de nacalculatie dan was afgesproken over het kwaliteitsbudget, krijgen mogelijk de kosten toch vergoed. Hiervan kan sprake zijn als de totale kosten landelijk minder zijn dan € 600 miljoen. Het gaat daarbij om de kosten die vallen binnen de goedgekeurde aanvraag door het zorgkantoor. De zorgkantoren geven in de nacalculatie aan welke zorgaanbieders voor welk bedrag hiervoor in aanmerking komen.

III - Aanvraag en verantwoording van het kwaliteitsbudget 2020

Verruimingen Kwaliteitsbudget 2020

Zorgaanbieders en zorgkantoren hebben in de (aan)loop van 2019 ervaringen opgedaan met het maken van afspraken en het werken met het kwaliteitsbudget. Deze ervaringen hebben voor het ministerie van VWS geleid tot enkele verruimingen bij het werken met het kwaliteitsbudget 2020. ZN en ActiZ hebben daarover Aanvullende [Bestuurlijk Afspraken](#) gemaakt. De afspraken hebben betrekking op:

- Correctie voor de omzetting van Personeel Niet in Loondienst (PNIL) naar Personeel in Loondienst in 2020. Deze correctie geldt ook met terugwerkende kracht voor 2019, ten laste van het kwaliteitsbudget 2020;
- Aanvraag voor gemotiveerd afwijken voor verlaging van ziekteverzuim met relevante omvang met terugwerkende vanaf 2019 en voorinvesteringen gedaan in 2018 in bijzondere gevallen;
- Maatwerkafspraken voor een andere verdeling dan 85%/15%.

Bij de Bestuurlijke Afspraken vind u twee bijlagen:

1. [Maatwerkafspraken](#) voor een andere verdeling dan 85%/15%: de uitgangspunten voor de onderbouwing door zorgaanbieders en hoe zorgkantoren de aanvraag beoordelen.
2. [Veelgestelde vragen en antwoorden](#) (FAQ's) over het kwaliteitsbudget 2020.

Kwaliteitsbudget 2020 onderdeel van Wlz-inkoopbeleid 2020

Net zoals voor 2019 maakt het aanvragen en het verantwoorden van het kwaliteitsbudget 2020 onderdeel uit van het Wlz-inkoopbeleid 2020. ZN/zorgkantoren hebben daarover landelijke afspraken gepubliceerd in het [Inkoopkader Langdurige zorg 2020](#). Onderdeel van het Inkoopkader is het Addendum (op de overeenkomst zorgkantoor – zorgaanbieder) voor de extra middelen verpleeghuiszorg 2020 (Bijlage 6). Deze aanvullende overeenkomst dient 1 april 2020 te zijn ondertekend.

ZN heeft een Toelichting bij het Inkoopkader 2020 opgesteld naar aanleiding van de vragen die zorgaanbieders hebben gesteld, onder meer over het aanvragen en verantwoorden van het kwaliteitsbudget. Zie hiervoor het [Inkoopkader Langdurige zorg 2020 na Nota van Inlichtingen](#), waarin de uitgangspunten van het kwaliteitsbudget 2020 nader toegelicht worden. Het inkoopbeleid 2018-2020, met aanvullingen 2019 en Nota van Inlichtingen 2019, blijft van toepassing. Met uitzondering van de teksten waarin wijzigingen plaatsgevonden hebben, omschreven in het Inkoopbeleid 2020 of de Nota van Inlichtingen 2020. Daarvoor geldt het meest recentelijk gepubliceerde beleid. ActiZ heeft de hoofdlijnen van het landelijke [Wlz inkoopbeleid 2020 en de antwoorden voor de Nota van Inlichtingen 2020 samengevat](#).

Aanvraag Kwaliteitsbudget 2020

Zorgkantoren hebben zorgaanbieders begin september 2019 geïnformeerd over het gereserveerde initiële kwaliteitsbudget (en de eventuele compensatiecomponent daarbinnen, zie onderdeel I) voor het maken van afspraken over het kwaliteitsbudget 2020.

Vanaf 1 september tot en met 31 december 2019 kunnen zorgaanbieders bij de zorgkantoren hun kwaliteitsplan 2020 met meerjarenbegroting indienen. Dit is nodig om in aanmerking te komen voor het kwaliteitsbudget 2020 met gebruikmaking van [het begrotings- en verantwoordingsmodel kwaliteitsbudget 2020](#) van ZN. Daarbij stellen zorgaanbieders een begroting op voor de inzet van extra personeel en andere investeringen om de kwaliteit van zorg te verbeteren, die aansluit bij de verbeterparagrafen in het kwaliteitsplan. Voor zorgaanbieders geldt de richtlijn 85% voor zorgpersoneel en 15% voor overige investeringen. Voor 2020 worden de macrovoorwaarden expliciet losgelaten en hebben zorgkantoren de ruimte om van de richtlijn 85%/15% af te wijken. Daarnaast is er meer ruimte gekomen om gemotiveerd af te wijken van het model, zie de paragraaf onder.

Het bedrag dat de zorgaanbieder aanvraagt mag, net als in 2019, hoger zijn dan het bedrag dat in eerste instantie per zorgaanbieder is gereserveerd (ca. 11% van de omzet). Reden daarvoor is dat de individuele ontwikkelopgave per zorgaanbieder verschilt. De zorgaanbieder dient daarbij rekening te houden met de individuele ontwikkelopgave en de wijze waarop de aanvraag en inzet van extra middelen zich verhoudt tot een integraal maximumtarief per 2022. Afhankelijk van de individuele ontwikkelopgave en het plan van de zorgaanbieder passen zorgkantoren bij het maken van afspraken over het kwaliteitsbudget 2020 maatwerk toe.

Gemotiveerd afwijken

Bij de aanvraag van het kwaliteitsbudget is een mogelijkheid opgenomen om gemotiveerd af te wijken van het aanvraagmodel. Het is hierbij van belang dat de zorgaanbieder een toelichting en onderbouwing opneemt bij het verzoek om gemotiveerd af te wijken, zodat het zorgkantoor de aanvraag kan beoordelen. Het gaat bijvoorbeeld om situaties waarbij in 2018 tijdelijk extra middelen voor kwaliteitsimpuls zijn ontvangen, tijdelijk nieuw personeel in verband met nieuw zorgaanbod is ingezet of tijdelijk sprake is geweest van extra personeelskosten in verband met MRSA (deze kosten worden vergoed onder de Beleidsregel BRMO). Er is in 2020 daarnaast ook ruimte voor:

- Aanvragen voor gemotiveerd afwijken van de uitgangspunten voor voorinvesteringen in bijzondere gevallen waarbij zorgaanbieders in 2018 al meer personeel hebben ingezet, vooruitlopend op het kwaliteitsbudget.

- Als er sprake is van een daling van verzuim met relevante omvang. De zorgaanbieder kan ten laste van de 85% een compensatie ontvangen uit het kwaliteitsbudget 2020 ook met terugwerkende kracht vanaf 2019. De compensatie komt ten laste van het kwaliteitsbudget 2020.
- Aanvragen waarbij de aanbieder op basis van zijn individuele ontwikkelopgave voor 2020 een aanvraag met een andere verhouding dan de 85/15% indient.
- Personeel niet in loondienst (PNIL): er kan worden afgeweken als meerkosten PNIL hoger zijn dan de correctie die al generiek verwerkt is in het begrotings- en verantwoordingsmodel.

Voor de volledige tekst verwijzen wij u naar het ZN [Inkoopkader Langdurige zorg 2020](#) (Document 'Aanvulling 2020 inkoopkader langdurige zorg bestaande zorgaanbieders', paragraaf 4.2.4). Belangrijk uitgangspunt blijft dat zorgaanbieders toegroeien naar het eindperspectief van het kwaliteitskader.

De correctie voor het verlagen van het personeel niet in loondienst (PNIL) door vervanging van personeel wel in loondienst zit automatisch verwerkt in de Vektis-Portaal waarin de aanvraag voor en verantwoording van het kwaliteitsbudget 2020 plaatsvindt, ook met terugwerkende kracht tot 2019 daar waarvan toepassing.

De bedragen voor gemotiveerde afwijkingen met terugwerkende kracht tot 2019 komen ten laste van het eigen kwaliteitsbudget 2020. Het landelijke financiële kader en het Wlz-inkoopbeleid 2019 bieden geen ruimte om de compensaties met terugwerkende kracht ten laste van het kwaliteitsbudget 2019 te brengen.

Afspraken kwaliteitsbudget 2020 bij NZa

Volgens het landelijke Aanvulling 2020 Wlz-inkoopkader (ZN) dienen zorgaanbieders en zorgkantoren uiterlijk 8 maart 2020 overeenstemming te hebben over de hoogte en inzet van het kwaliteitsbudget 2020. De afspraken over het kwaliteitsbudget worden vastgelegd bij de NZa via een extra budgetronde op uiterlijk 1 april 2020. Bij de herschikking voor november 2020 kunnen de afspraken naar boven en naar beneden bijgesteld worden. Over de herschikking vindt overleg plaatst tussen zorgkantoor en zorgaanbieder. Zorgkantoren informeren zorgaanbieders over de afspraken via het herschikkingsbeleid 2020 die zij op hun website publiceren. De herschikkingsafspraken 2020 worden voor 1 november 2020 ingediend bij de NZa.

Bevoorschotting en realisatie richting zorgkantoor

Zorgaanbieders ontvangen net zoals in 2019 via bevoorschotting het kwaliteitsbudget 2020. Als de afspraken over het kwaliteitsbudget 2020 tijdig zijn overeengekomen, ontvangen zorgaanbieders een voorschot op zijn vroegst beginnend 1 januari 2020. Het voorschot bedraagt 75% van het bedrag dat op maandbasis met een zorgaanbieder afgesproken is. Zorgaanbieders leveren informatie aan over de realisatie van het kwaliteitsbudget in het Portaal Kwaliteitsbudget Verpleeghuiszorg voor:

- 31 mei 2020;
- 31 juli 2020, en
- 31 oktober 2020.

Op basis van de rapportage over deze tussentijdse realisatie kan het zorgkantoor het voorschotbedrag aanpassen. De aangeleverde informatie over de tussentijdse realisatie voor 31 juli 2020 is de basis voor de beschikking 2020.

Verantwoording kwaliteitsbudget 2020 en accountantsonderzoek

ZN en ActiZ hebben afgesproken dezelfde uitgangspunten te hanteren voor de verantwoording en het accountantsonderzoek kwaliteitsbudget 2020 zoals dat is overeengekomen voor het kwaliteitsbudget 2019 (zie boven). Dat betekent dat de zorgaanbieder voor 1 april 2021 verantwoording aflegt aan het zorgkantoor.

ActiZ wil in het eind 2019 helderheid hebben over het accountantsprotocol kwaliteitsbudget verpleeghuiszorg 2020. Zodra meer zicht is op het accountantsprotocol kwaliteitsbudget 2020 volgt nadere informatie op de websites van ActiZ en ZN.

IV - Ondersteuning voor zorgaanbieders

Vraagbaak Fizi: verantwoording kwaliteitsbudget

Voor vragen over de inrichting van de eigen administratie en de verantwoording over het kwaliteitsbudget heeft ActiZ met Fizi, een netwerk van en voor financials in de zorg, een vraagbaak ingericht. ActiZ-leden kunnen hun vragen voorleggen aan financiële experts van Fizi. U kunt hen bereiken door een mail te sturen naar: vraag@fizi.pro. U krijgt in principe binnen 5 werkdagen een reactie.

Tijdslijn Wlz inkoop 2020 – Infografic

ActiZ heeft een Infografic [Tijdslijn Wlz inkoop 2020](#) opgesteld met alle relevante data over de Wlz-zorginkoop en verantwoording. De informatie uit de Infografic heeft betrekking op:

- Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg;
- Wlz zorginkoop 2019 en 2020;
- Extra middelen verpleeghuiszorg 2019 en 2020;
- Arbeidsmarkt middelen VWS SectorplanPlus.

In de Infografic zijn tevens links opgenomen naar de achtergrondinformatie op de ActiZ-site.